

H O T Ă R Î R E
cu privire la aprobarea Regulamentului privind
evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale

nr. 14 din 30.08.2013

Monitorul Oficial nr.198-204/1416 din 13.09.2013

* * *

În temeiul art.6 alin.(3), art.41 alin.(1) lit.c), art.46 alin.(6) lit.c) și art.94 lit.a) din Legea concurenței nr.183 din 11 iulie 2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.667),

Plenul Consiliului Concurenței

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale (se anexează).

2. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PLENULUI
CONSILIULUI CONCURENȚEI

Viorica CĂRARE

Chișinău, 30 august 2013.

Nr.14.

Aprobat
prin Hotărîrea Plenului
Consiliului Concurenței
nr.14 din 30 august 2013

REGULAMENT
privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale

Prezentul Regulament este elaborat în baza art.6 alin.(3), art.46 alin.(6) lit c) din Legea Concurenței nr.183 din 11.07.2012 (în continuare *Lege*) și transpune prevederile Regulamentului (UE) nr.1217/2010 al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr.L 335/36 din 18.12.2010; Regulamentului (UE) nr.1218/2010 al Comisiei din 14 decembrie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de specializare, publicat în JO nr.L 335/43 din 18.12.2010; și transpune parțial Comunicarea Comisiei – Orientări privind aplicabilitatea articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene acordurilor de cooperare orizontală 2011/C

11/01, publicată în JO nr.C11/1 din 14.01.2011 și Comunicarea Comisiei – Orientări privind aplicarea articolului 81 alineatul (3) din tratat 2004/C 101/108, publicată în JO nr.C 101/97 din 27.04.2004.

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește cadrul general de evaluare a acordurilor orizontale anticoncurențiale, exceptarea individuală a acestora în temeiul art.6 alin.(1) din Lege și exceptarea directă pe categorii a acordurilor de cercetare și dezvoltare și acordurilor de specializare în temeiul art.6 alin.(3) din Lege.

2. Prezentul Regulament urmărește obiectivul de asigurare în mod eficace a protecției concurenței.

II. NOȚIUNI PRINCIPALE

3. În sensul prezentului Regulament se folosesc următoarele definiții:

acord de cercetare și dezvoltare – acord de cooperare încheiat între două sau mai multe părți care se referă la condițiile în care aceste părți efectuează:

1) cercetarea și dezvoltarea în comun a produselor sau tehnologiilor contractuale, precum și exploatarea în comun a rezultatelor respectivei activități de cercetare și dezvoltare;

2) exploatarea în comun a rezultatelor obținute din cercetarea și dezvoltarea produselor sau tehnologiilor contractuale efectuate în comun, în temeiul unui acord încheiat anterior de către aceleași părți;

3) cercetarea și dezvoltarea în comun a produselor sau tehnologiilor contractuale, fără exploatare în comun a rezultatelor lor;

4) cercetarea și dezvoltarea remunerată a produselor sau tehnologiilor contractuale, precum și exploatarea în comun a rezultatelor lor;

5) exploatarea în comun a rezultatelor obținute din cercetarea și dezvoltarea remunerată a produselor sau tehnologiilor contractuale, în temeiul unui acord încheiat anterior de către aceleași părți;

6) cercetarea și dezvoltarea remunerată a produselor sau tehnologiilor contractuale, fără exploatarea în comun a rezultatelor lor;

acord de producție în comun – acord în virtutea căruia două sau mai multe părți acceptă să producă în comun anumite produse;

acord de specializare – acord de specializare unilaterală, acord de specializare reciprocă sau acord de producție în comun.

acord de specializare reciprocă – acord între două sau mai multe părți care operează pe aceeași piață de produse, în virtutea căruia două sau mai multe părți acceptă, pe bază de reciprocitate, să sisteze integral sau parțial producerea anumitor produse, care sunt diferite, sau să se abțină de la producerea acestora și să le achiziționeze de la celelalte părți, care acceptă să producă și să furnizeze acele produse;

acord de specializare unilaterală – acord între două părți care cooperează pe aceeași piață de produse, în virtutea căruia una dintre părți acceptă să sisteze, integral sau parțial, producerea anumitor produse, sau să se abțină de la producerea acestora și să le achiziționeze de la aceeași parte, care acceptă să producă și să furnizeze acele produse;

activități remunerate de cercetare și dezvoltare – activități de cercetare și dezvoltare desfășurate de o parte și finanțate de către o parte finanțatoare;

cercetare și dezvoltare – dobândirea de know-how referitor la produse, tehnologii sau procedee, precum și realizarea de analize teoretice, de studii, experimente, inclusiv producția experimentală și testele tehnice ale produselor sau procedeelelor, realizarea de instalații necesare și obținerea drepturilor de proprietate intelectuală aferente;

cercetarea și dezvoltarea în comun sau exploatarea rezultatelor în comun – activități unde îndatoririle aferente sunt:

- 1) executate de către o entitate comună;
- 2) încredințate în comun unei părți terțe;
- 3) repartizate între părți prin intermediul specializării în contextul cercetării și dezvoltării sau al exploatării rezultatelor;

distribuție – comercializare de bunuri, furnizare de servicii și/sau de lucrări;

distribuție în comun – efectuarea distribuției produselor de către părți cu ajutorul unei entități comune sau desemnarea distribuitorului terț pe bază de exclusivitate sau neexclusivitate cu condiția ca respectiva întreprindere să nu fie o întreprindere concurentă;

exploatarea rezultatelor – producerea sau distribuția produselor contractuale, utilizarea tehnologiilor contractuale, cesionarea drepturilor de proprietate intelectuală, cesionarea licențelor pentru astfel de drepturi și comunicarea de know-how, pentru a permite fabricarea sau utilizarea respectivă;

know-how – ansamblu secret, substanțial și identificat de informații practice, nebrevetate, rezultate din experiența furnizorului și testate de acesta: în acest context, “secret” înseamnă că know-how-ul nu este în general cunoscut sau ușor accesibil; “substanțial” înseamnă că acest know-how este semnificativ și util cumpărătorului pentru utilizarea, vânzarea sau revânzarea bunurilor sau serviciilor contractuale; “identificat” înseamnă că know-how-ul este descris de o manieră suficient de cuprinzătoare astfel încât să se poată permite verificarea condițiilor de “secret” și “substanțial”

obligație de cumpărare exclusivă – obligația de a cumpăra produsul de specializare numai de la o parte a acordului;

obligație de furnizare exclusivă – obligația de a furniza produsul de specializare unei întreprinderi concurente cu condiția ca aceasta să fie parte la acord;

parte finanțatoare – partea care finanțează activități de cercetare și dezvoltare, fără a desfășura ea însăși activitatea de cercetare și dezvoltare;

piața relevantă a produsului (în contextul acordului de cercetare și dezvoltare) – piață a produsului care poate fi îmbunătățit, substituit sau înlocuit cu produsul contractual;

piața relevantă a tehnologiei – piață a tehnologiilor sau a procedeelelor care pot fi îmbunătățite, substituite sau înlocuite cu tehnologii contractuale;

producție – fabricarea de bunuri, pregătirea de servicii sau/și de lucrări;

produs contractual – produs rezultat din activitățile de cercetare și dezvoltare sau un produs fabricat prin utilizarea tehnologiilor contractuale;

produs de specializare – produsul care rezultă din acordul de specializare, incluzând atât produsele intermediare, cât și produsele finale cu excepția serviciilor de distribuție și închiriere;

produs în aval – produsul pentru producția căruia una sau mai multe părți utilizează ca factor de producție un produs de specializare și care este vândut de aceste părți pe piață;

pregătire de servicii – activitățile anterioare furnizării de servicii către clienți;

specializare, în contextul cercetării și dezvoltării – repartizarea activităților de cercetare și dezvoltare în modul considerat cel mai adecvat de către părțile implicate în activitățile care fac

obiectul acordului de cercetare și dezvoltare; acest tip de specializare nu include activitățile remunerate de cercetare și dezvoltare;

specializare, în contextul exploatării – repartizarea sarcinilor individuale, precum producția sau distribuția, sau impunerea reciprocă de restricții în ceea ce privește exploatarea rezultatelor de către părțile implicate în activitățile care fac obiectul acordului de cercetare și dezvoltare; acest tip de specializare include și situația în care o parte produce și distribuie produsele contractuale pe baza unei licențe exclusive acordate de celelalte părți;

tehnologie contractuală – tehnologia sau procedeul rezultat din activități comune;

4. În sensul prezentului Regulament, termenii întreprindere și parte includ întreprinderile legate respective. Întreprinderi legate, înseamnă:

1) întreprinderile în care una dintre părțile la acord dispune în mod direct sau indirect de puterea de a exercita mai mult de jumătate din drepturile de vot, de competența de a numi mai mult de jumătate din membrii consiliului de supraveghere, ai consiliului de administrație sau ai organismelor care reprezintă întreprinderea în mod legal, ori de dreptul de a gestiona afacerile întreprinderii respective;

2) întreprinderile care dispun în mod direct sau indirect, într-o întreprindere parte la acord, de drepturile sau competențele prevăzute la subpunctul 1);

3) întreprinderile în care o întreprindere menționată la subpunctul 2) dispune, în mod direct sau indirect, de drepturile sau competențele enumerate la subpunctul 1);

4) întreprinderile în care o întreprindere parte la acord, împreună cu una sau mai multe dintre întreprinderile menționate la subpunctele 1), 2) sau 3) sau în care două sau mai multe dintre acestea din urmă dispun în comun de drepturile sau competențele prevăzute la subpunctul 1);

5) întreprinderile în care drepturile sau competențele enumerate la subpunctul 1) sunt deținute în comun de părțile la acord sau întreprinderile legate respective ale acestora menționate la subpunctele 1)-4); sau una sau mai multe dintre părțile la acord sau una sau mai multe dintre întreprinderile legate ale acestora menționate la subpunctele 1)-4) și de una sau mai multe părți terțe.

5. Noțiunile nedefinite la punctul 3 au înțelesul dat de Lege.

III. EVALUAREA ACORDURILOR ORIZONTALE

Secțiunea 1

Cadrul analitic general

6. Prevederile art.5 alin.(1) al Legii interzice cooperarea anticoncurențială realizată fie prin acord între întreprinderi, fie prin decizia unei asociații, fie prin practică concertată.

7. Consiliul Concurenței trebuie să dovedească că acordul orizontal întrunește condițiile regulii de interdicere din art.5 din Lege.

Acordurile orizontale se vor evalua în două etape:

1) la prima etapă se determină faptul dacă un acord orizontal între întreprinderi are un obiect anticoncurențial, în special dacă acordul în cauză constituie sau nu constituie un cartel dur, sau dacă acordul orizontal respectiv are efecte restrictive reale sau potențiale asupra concurenței;

2) la etapa a doua, în cazul în care s-a dovedit, că acordul orizontal restrânge concurența în sensul art.5 alin.(1) al Legii și, în același rînd, nu este un cartel dur, se stabilesc avantajele aduse de acest acord concurenței și se evaluează dacă acestea compensează efectele restrictive asupra concurenței. În cazul în care avantajele aduse de acord concurenței, compensează efectele

restrictive ale acestuia asupra concurenței, respectivul acord poate fi exceptat de la interdicția stabilită la art.5 alin.(1) al Legii conform art.6 al Legii.

8. Exceptarea de la interdicția stabilită la art.5 alin.(1) din Lege poate fi individuală conform art.6 alin.(1) din Lege sau urmare a încadrării acordului orizontal în anumite categorii de acorduri orizontale conform art.6 alin.(3) din Lege.

9. Sarcina probei cu privire la respectarea cumulativă a condițiilor de exceptare sau, după caz, la apartenența acordului orizontal acordurilor exceptate pe categorii revine întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi care invocă beneficiul dispozițiilor prevăzute la art.6 din Lege.

Secțiunea 2

Restricțiile concurenței prin obiectul sau efectul acordului

10. Restricțiile prin obiect au capacitatea de a restrânge concurența în sensul art.5 alin.(1) din Lege. Stabilirea obiectului anticoncurențial al acordului este suficientă pentru constatarea existenței acordului anticoncurențial, nefiind necesară examinarea efectelor reale sau potențiale ale acordului respectiv asupra concurenței.

11. Pentru a stabili dacă un acord are un obiect anticoncurențial se va ține cont de conținutul acordului, obiectivele acestuia și, după caz, de contextul în care acordul se aplică sau urmează a fi aplicat și de conduita părților pe piață. Modalitatea concretă de punere în aplicare a unui acord poate indica o restricție prin obiect și în cazul în care aceasta nu este stipulată în mod expres în acord.

12. Tipurile de acorduri calificate drept restrictive prin obiect, conform art.7 din Lege includ fixarea prețurilor, împărțirea pieței sau clienților, limitarea producției sau a vânzărilor, participarea cu oferte trucate la licitații sau alte forme de concurs de oferte.

13. Fixarea coordonată a prețului de către concurenți este, în special o înțelegere asupra:

- 1) prețurilor de vânzare;
- 2) formulei comune de calculare a prețului;
- 3) prețurilor de vânzare minime, inclusiv în cazul când întreprinderile au posibilitatea să taxeze clienții deasupra nivelului minim la care s-au înțeles;
- 4) interzicerii rabaturilor;
- 5) convenirii asupra rabaturilor maxime;

14. Restricționarea producerii sau vânzării este alocarea de cote de producere sau vânzări între participanții la cartel sau înțelegerea asupra reducerii distribuției.

15. Împărțirea pieței constă în alocarea anumitor teritorii de vânzare sau canale de distribuție. Părțile se pot înțelege nu doar la ceea ce ține de zonele de vânzare a altor participanți, dar și de a se abține de la majorarea vânzării în teritoriile respective.

16. Acordul de alocare a clienților are loc, în special prin înțelegerea de a respecta reciproc clienții tradiționali, de a nu extinde vânzările asupra clienților altor concurenți, de alocare a clienților noi într-un mod anumit, de a întreprinde măsuri pentru a ține alți concurenți departe de piețele lor în vederea protejării piețelor sale dominate de înțelegeri de cartel.

17. Acordurile orizontale pot restrânge concurența, în special, prin: limitarea posibilității părților de a concura una cu cealaltă sau cu terți în calitate de întreprinderi independente sau cu părți la alte acorduri; solicitarea părților să pună la dispoziție active astfel încât capacitatea lor de a lua decizii în mod independent să fie diminuată considerabil; afectarea intereselor financiare ale părților; divulgarea de informații strategice, atingerea unui grad semnificativ de suportare în comun a costurilor.

18. În cazul în care un acord orizontal nu restricționează concurența prin obiect Consiliul Concurenței va examina dacă acesta are efecte restrictive actuale sau potențiale asupra concurenței. Analiza se va face din punct de vedere al contextului juridic și economic în care ar avea loc concurența în absența acordului.

19. Efectele restrictive se atestă dacă este identificat impactul negativ al acordului asupra cel puțin unuia din parametrii concurenței pe piață, cum ar fi prețul, producția, calitatea produsului, varietatea produselor sau inovarea. La evaluarea efectelor restrictive ale acordului se ia în considerație natura și conținutul acordului, puterea de piață a părților la acord și alte caracteristici ale pieței.

20. Natura și conținutul acordului se referă la obiectivele și domeniile cooperării, relațiile de concurență dintre părți și măsura în care acestea își unesc activitățile.

21. Puterea de piață reprezintă capacitatea de a menține, o perioadă semnificativă de timp, în mod profitabil, prețurile deasupra nivelului concurențial sau producția în ceea ce privește cantitățile de produse, calitatea și varietatea produselor sau inovarea sub nivelul concurențial.

22. Puterea de piață este un fenomen de nivel. Nivelul puterii de piață necesar pentru constatarea încălcării conform art.5 alin.(1) din Lege în cazul acordurilor care au efect restrângerea concurenței este inferior nivelului puterii de piață necesar pentru constatarea unei poziții dominante în temeiul art.10 din Lege.

23. Pentru a analiza puterea de piață se va determina piața relevantă conform prevederilor Capitolului V din Lege, după care se va calcula cota părților pe piețele relevante. În funcție de mărimea cotei pe piață a părților se vor lua în considerație și alți factori: stabilitatea în timp a cotelor de piață, nivelul de concentrare a piețelor, barierele la intrare, probabilitatea unor noi intrări pe piață, puterea compensatorie a cumpărătorilor sau furnizorilor.

24. În cazul unei practici concertate nu este neapărat ca participanții să fi ajuns la un acord în mod expres sau implicit cu privire la termenii acțiunilor lor comune sau absența la acțiune.

25. Practica concertată constă în evitarea întreprinderilor de a aplica regulile concurenței prin complotarea de o manieră anticompetitivă, nereieșind din acord formal, ci din schimbul de informație în prealabil despre atitudinea pe care intenționează să o adopte fiecare în așa fel încât fiecare să-și regleze conduita comercială știind că concurenții săi vor avea un comportament similar.

26. Schimbul de informații strategice conduce la creșterea artificială a transparenței pe piață, fapt care facilitează coordonarea comportamentului întreprinderilor și generează probleme concurențiale.

27. Împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței prin intermediul schimbului de informații strategice se produce, în special, prin înțelegere comună asupra condițiilor coordonării, monitorizare a eventualilor abateri de la coordonare, precum și a comportamentului altor întreprinderi care încearcă să intre pe piață, creării unui dezavantaj concurențial concurenților neparticipanți în cadrul sistemului de schimb de informații strategice, excluderea terților de pe o piață aflată în amonte sau în aval.

28. În cazul în care o întreprindere divulgă singură concurenților săi informații strategice privind politica sa comercială viitoare, acest lucru reduce pentru toți concurenții implicați incertitudinea strategică în legătură cu funcționarea viitoare a pieței și sporește riscul de limitare a concurenței.

29. Dacă un concurent primește date strategice de la un alt concurent se va presupune că concurentul ce a primit aceste date a acceptat informațiile și în consecință și-a adaptat

comportamentul pe piață, cu excepția cazului în care răspunde printr-o declarație clară că nu dorește să primească astfel de date.

30. Dacă o întreprindere face un anunț unilateral care este public, acest comportament nu reprezintă o practică concertată în sensul art.5 alin.(1) din Lege.

31. În cazul în care anunțul public a fost urmat de alte anunțuri publice făcute de concurenți, astfel încât răspunsurile concurenților la anunțurile publice făcute de ceilalți concurenți se fie considerate o strategie pentru a se ajunge la o înțelegere comună cu privire la condițiile coordonării, acest comportament reprezintă o practică concertată în sensul art.5 alin.(1) din Lege.

32. Orice schimb de informații între concurenți care are ca scop restrângerea concurenței pe piață constituie o restrângere a concurenței prin obiect. La evaluarea măsurii în care un schimb de informații constituie o restrângere a concurenței prin obiect, se ia în considerație contextul în care are loc schimbul de informații.

33. Schimbul de informații referitor la fixarea prețurilor, împărțirea pieței sau clienților, limitarea producției sau a vânzărilor, participarea cu oferte la licitații sau alte forme de concurs de oferte, la punerea în aplicare a unui cartel dur sunt considerate ca fiind înțelegeri de tip cartel dur.

34. Efectele probabile a unui schimb de informații depind atât de caracteristicile piețelor relevante, cât și de caracteristicile informațiilor care fac obiectul schimbului.

Secțiunea 3

Exceptarea acordurilor anticoncurențiale orizontale în temeiul art.6 alin.(1) din Lege

35. Dacă s-a demonstrat că un acord restrânge concurența în sensul art.5 alin.(1) din Lege, întreprinderile-părți la acord pot invoca ca apărare excepția prevăzută la art.6 alin.(1) din Lege.

36. Motivarea în fapt și elementele de probă furnizate de întreprinderi trebuie să dea posibilitate Consiliului Concurenței să ia decizii asupra gradului de probabilitate că acordul în cauză are sau nu efecte favorabile concurenței.

37. Analiza sporirii eficienței constă în identificarea competențelor și activelor complementare cu care contribuie fiecare parte la acord, cât și evaluarea faptului dacă creșterile de eficiență rezultate fac posibilă îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute la art.6 alin.(1) din Lege.

38. Evaluarea beneficiilor ce decurg din acordurile restrictive orizontale se face în funcție de piața relevantă la care se referă acordul. În cazul când două piețe sunt conexe, creșterile și eficiența se vor lua în considerare, cu condiția că grupul de consumatori afectați de restricție și cel care beneficiază de aceste creșteri în eficiență să fie în mare parte aceleași.

39. Excepția prevăzută la art.6 alin.(1) din Lege se aplică atâta timp cât cele patru condiții sunt îndeplinite cumulativ și încetează să se aplice în caz contrar. În cazul în care se constată că una din cele patru condiții cumulative nu este îndeplinită, Consiliul Concurenței nu va examina respectarea celorlalte trei condiții.

40. În sensul prezentului Regulament, ordinea expunerii cadrului de evaluare a celei de a doua condiție, este inversată cu cea de a treia, abordându-se astfel problema caracterului indispensabil înainte de cea a transmiterii către consumatori.

41. La evaluarea contribuției acordului la îmbunătățirea producerii sau distribuției de produse ori promovarea progresului tehnic sau economic, denumite în continuare categorii de eficiență, se va ține cont de beneficiile obiective.

42. Pentru a determina beneficiile obiective produse de acord și importanța economică a fiecărei dintre categoriile de eficiență pretinse se vor verifica următoarele: natura eficienței pretinse, legătura directă dintre acord și eficiență, probabilitatea și importanța eficienței pretinse, cum și când ar putea fi realizată eficiența pretinsă.

43. La evaluarea categoriilor de eficiență se va face distincție între eficiența realizată din costuri și eficiența de natură calitativă care creează valoare sub formă de produse noi sau îmbunătățite, o varietate mai mare de produse.

44. În cazul în care se invocă eficiența realizată din costuri, întreprinderile vor prezenta calculul sau estimarea valorii eficienței, va descrie detaliat modul de calcul și metodele prin care eficiența respectivă a fost sau va fi obținută. Informațiile prezentate de întreprinderi trebuie să fie verificabile pentru a stabili cu certitudine că aceste creșteri în eficiență au fost sau vor fi obținute.

45. În cazul în care eficiența ia forma de produse noi sau îmbunătățite sau a altor tipuri de natură calitativă, întreprinderile vor descrie și vor explica detaliat natura eficienței și cauza constituirii beneficiului economic.

46. În cazul în care un acord nu a fost încă aplicat integral, părțile trebuie să-și justifice orice previziune referitoare la data de la care eficiența va avea impact pozitiv semnificativ pe piață.

47. **La evaluarea caracterului indispensabil** se va stabili dacă acordul restrictiv și restrîngerile concurenței care decurg din acord sunt necesare pentru obținerea eficienței.

48. Pentru a realiza evaluarea caracterului indispensabil se ține cont de condițiile de piață și realitățile comerciale la care sunt expuse părțile la acord, în special de structura pieței, de riscurile economice legate de acord și de stimulentele la care sunt expuse părțile.

49. La evaluarea condiției că acordul restrictiv este necesar pentru obținerea eficienței se va determina nivelul minim de eficiență de pe piața respectivă.

50. În cazul în care se constată că acordul în cauză este necesar pentru obținerea eficienței, se va demonstra caracterul indispensabil al fiecărei restrîngerii a concurenței care decurge din acord. Părțile la acord se obligă a justifica afirmația, referitor la natura restricției și intensitatea acesteia.

51. Consumatorii nu trebuie să primească în mod obligatoriu o parte din fiecare categorie de eficiență identificată în temeiul primei condiții. În cazul în care un acord restrictiv poate conduce la creșterea prețurilor, consumatorii trebuie să fie integral compensați printr-o calitate superioară sau alte beneficii.

52. **La evaluarea asigurării consumatorilor cu o parte echitabilă din beneficiul obținut se va ține cont de:** impactul global asupra consumatorilor produselor de pe piața relevantă, de transmiterea eficienței către consumatori prin câștig actual sau viitor, de perioada care precede transmiterea, de influența negativă asupra consumatorilor de pe piața relevantă după expirarea acestui termen.

53. În caz de apărare, întreprinderile vor pune la dispoziția Consiliului Concurenței estimări și alte informații, ținînd cont de circumstanțele fiecărui caz.

54. **La evaluarea posibilității de eliminare a concurenței** se va ține cont de gradul de concurență înainte de încheierea acordului și de impactul acordului restrictiv asupra concurenței. Aplicarea acestei condiții necesită analiza diferitelor surse de concurență de pe piață, nivelului constrîngerilor concurențiale pe care le impun părțile la acord și impactul acordului asupra acestei constrîngerii concurențiale, în special examinarea influenței acordului asupra diferitor parametri ai concurenței.

IV. ACORDURILE DE CERCETARE ȘI DEZVOLTARE

Secțiunea 4

Evaluarea acordurilor de cercetare și dezvoltare în temeiul art.5 alin.(1) din Lege

55. Cooperarea în domeniul cercetării și dezvoltării poate restrânge concurența prin: restricționarea inovării, reducerea concurenței între părți în afara domeniului de aplicare a acordului, crearea probabilității unei coordonări anticoncurențiale pe aceste piețe, generarea problemelor de blocare a pieței în contextul unei cooperări care implică cel puțin un participant cu o importantă putere de piață în ce privește o tehnologie-cheie și exploatarea exclusivă a rezultatelor.

56. În cazul în care obiectul acordului nu este cercetarea și dezvoltarea, ci un instrument pentru crearea unui cartel dur, acordul respectiv va fi considerat fiind anticoncurențial și va cădea sub incidența prevederilor art.7 din Lege.

57. Evaluarea efectelor unui acord de cercetare și dezvoltare începe cu identificarea produselor, tehnologiilor sau eforturilor specifice cercetării și dezvoltării care vor reprezenta principalele constrângeri concurențiale asupra părților.

58. În cazul când acordul de cercetare și dezvoltare conduce la îmbunătățirea produselor existente care vor concura pe piața existentă a produselor sau a tehnologiilor, efectele posibile vor viza piața produselor existente.

59. În cazul care acordul de cercetare și dezvoltare poate avea ca rezultat un produs complet nou care își creează propria piață de produse noi, piețele sunt relevante numai dacă sunt într-un fel legate de inovația generată de acordul respectiv.

60. În cazul în care cercetarea și dezvoltarea se referă la o componentă importantă a produsului final, pentru evaluarea efectelor este relevantă nu doar piața acelei componente, dar și piața existentă a produsului final.

61. Piața produsului final este relevantă numai în cazul în care componenta care face obiectul cercetării și/sau dezvoltării reprezintă un element cheie, din punct de vedere economic și tehnic, al acestor produse finite și dacă părțile din acordul de cercetare și dezvoltare sunt concurenți.

62. În cazul în care drepturile de proprietate intelectuală sunt comercializate separat de produsele la care se referă se va defini și piața tehnologiilor. Piața tehnologiei cuprinde drepturile de proprietate intelectuală acordate prin licență și tehnologiile de substituție. Piața tehnologiilor se definește conform principiilor folosite pentru definirea pieței produsului.

63. La determinarea pieței tehnologiilor, se pune accentul pe concurența potențială. În cazul în care, întreprinderile nu-și licențiază în mod curent tehnologiile ce ar intra pe piața tehnologiilor, aceștia ar putea restrânge capacitatea părților de a crește prețul tehnologiilor lor.

64. Acordurile de cercetare și dezvoltare pot avea efecte restrictive asupra concurenței numai atunci când părțile care cooperează au putere de piață pe piețele existente și/sau concurența în domeniul inovării este redusă.

65. La evaluarea efectelor produse de acordurile de cercetare și dezvoltare se va face distincția între acordurile pur de cercetare și dezvoltare și acordurile care prevăd o cooperare mai complexă care implică și diferite etape ale exploatării rezultatelor, cum ar fi acordarea de licență, producția și comercializarea produselor.

66. Un acord de cooperare încheiat între întreprinderi neconcurente poate avea efecte de închidere a pieței care să-l încadreze în prevederile art.5 alin.(1) din Lege dacă se referă la exclusivitate în exploatarea rezultatelor și dacă una din părțile la acord deține o cotă

semnificativă pe piața tehnologiei, fără de care nu se pot exploata rezultatele. Relația de concurență între părți trebuie analizată în contextul piețelor existente afectate și/sau ale inovării. În cazul în care părțile nu reușesc să desfășoare independent activități necesare de cercetare și dezvoltare atunci nu există nici un efect restrictiv asupra concurenței. Părțile care prin cooperare își permit desfășurarea unei activități de cercetare și dezvoltare pot fi definite ca potențiali concurenți în cazul în care se va stabili că fiecare dintre părți, separat, dispune de mijloace necesare ca active, know-how și alte resurse pentru realizarea activității de cercetare și dezvoltare.

Secțiunea 5

Exceptarea acordurilor de cercetare și dezvoltare în temeiul art.6 alin.(3) din Lege

67. În temeiul art.6 alin.(3) din Lege și în conformitate cu prevederile prezentului Regulament, art.5 alin.(1) din Lege nu se aplică acordurilor de cercetare și dezvoltare încheiate între două sau mai multe părți. Prezenta exceptare se aplică în măsura în care astfel de acorduri conțin restricții de concurență care intră sub incidența art.5 alin.(1) din Lege.

68. Exceptarea prevăzută la pct.67 se aplică sub rezerva condițiilor de exceptare prevăzută la pct.70-75, în cazul în care acordul nu conține restricții grave prevăzute la pct.76 și restricțiile excluse prevăzute la pct.77.

69. Exceptarea prevăzută la pct.67 se aplică acordurilor de cercetare și dezvoltare ce conțin dispoziții privind cesionarea drepturilor de proprietate intelectuală sau cesionarea licențelor pentru astfel de drepturi uneia sau mai multor părți sau unei entități desemnate de părți să desfășoare activități comune de cercetare și dezvoltare sau exploatare în comun, cu condiția că aceste dispoziții să nu constituie obiectul principal al acordurilor restrictive, dar să fie direct legate de punerea acestora în aplicare și necesare în acest scop.

70. Acordul de cercetare și dezvoltare trebuie să stipuleze că toate părțile la acord trebuie să beneficieze de accesul nelimitat la rezultatele finale ale cercetării și dezvoltării în comun sau ale activităților remunerate de cercetare și dezvoltare, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală și la know-how-ul rezultat, în vederea unor activități suplimentare de cercetare și exploatare de îndată ce acestea sunt disponibile.

71. Institutele de cercetare, centrele universitare sau întreprinderile care execută lucrări de cercetare și dezvoltare ca serviciu comercial, fără ca acestea să participe la exploatarea rezultatelor au posibilitatea de a ajunge la o înțelegere pentru limitarea utilizării rezultatelor menționate în vederea cercetărilor suplimentare.

72. Acordul de cercetare și dezvoltare poate prevedea ca părțile să se indemnizeze reciproc pentru acordarea accesului la rezultate în vederea unor activități suplimentare de cercetare sau dezvoltare cu condiția că indemnizația să nu fie ridicată la nivelul care ar putea să împiedice accesul la rezultate.

73. Fără a aduce atingere pct.70-72, dacă acordul de cercetare și dezvoltare prevede doar cercetarea și dezvoltarea în comun sau activitățile remunerate de cercetare și dezvoltare, acordul trebuie să stipuleze că fiecare parte trebuie să beneficieze de acces la know-how-ul preexistent al celorlalte părți, dacă acesta îi este indispensabil pentru exploatarea rezultatelor. Acordul de cercetare și dezvoltare poate prevedea ca părțile să se indemnizeze reciproc pentru acordarea accesului la know-how-ul lor preexistent cu condiția că indemnizația să nu fie ridicată la nivelul care ar putea să împiedice accesul la rezultate.

74. Exploatarea în comun trebuie să se refere doar la rezultatele protejate prin drepturi de proprietate intelectuală sau care constituie un know-how, ce contribuie la progresul tehnic sau

economic, și sunt indispensabile în vederea fabricării produsului contractual sau utilizării tehnologiei contractuale.

75. Părțile responsabile de fabricarea produselor contractuale sunt obligate de a îndeplini cererile celorlalte părți de livrare a produselor contractuale cu excepția cazului în care acordul de cercetare și dezvoltare prevede distribuția în comun executată de o entitate comună sau este încredințată în comun unei terțe părți sau a situației în care părțile au convenit ca produsele contractuale să poată fi distribuite numai de partea care le fabrică.

76. Exceptarea prevăzută la pct.67 nu se aplică acordurilor de cercetare și dezvoltare care direct sau indirect, separat sau cumulate cu alți factori aflați sub controlul părților, au ca obiect oricare dintre elementele:

1) restrângerea părților de a desfășura independent sau în cooperare cu terți activități de cercetare și dezvoltare, fie într-un domeniu ce nu are legătură cu obiectul acordului de cercetare și dezvoltare, fie, după încheierea activităților comune sau remunerate de cercetare și dezvoltare în domeniul vizat de acestea sau care are legătură cu acesta;

2) limitarea producției sau a vânzărilor, cu excepția:

a) stabilirii unor obiective de producție, atunci când exploatarea în comun a rezultatelor include fabricarea în comun a produselor contractuale;

b) stabilirii unor obiective de vânzare, atunci când exploatarea în comun a rezultatelor include distribuția în comun a produselor contractuale sau cesionarea licențelor în comun pentru tehnologiile contractuale;

c) practicilor care constituie specializare în contextul exploatării;

d) restrîngerii părților de a nu produce, vinde, ceda sau concesiunea produse, tehnologii sau procedee care concurează cu produsele sau tehnologiile contractuale pe perioada pentru care părțile au convenit să exploateze în comun rezultatele;

3) stabilirea prețului pentru vânzarea produsului contractual sau pentru cesionarea licențelor pentru tehnologiile contractuale terților, cu excepția stabilirii prețurilor practicate în cazul clienților direcți sau a stabilirii taxelor de licență percepute de la licențiații direcți în cazul în care exploatarea în comun a rezultatelor include distribuția în comun a produselor contractuale sau cesionarea licențelor în comun pentru tehnologiile contractuale;

4) restricția referitoare la teritoriul în care sau la clienții cărora părțile le pot vinde în mod pasiv produsele contractuale sau le pot cesiona tehnologiile contractuale, cu excepția obligației de a ceda licența rezultatelor, în mod exclusiv, unei alte părți;

5) obligația de a limita aceste vânzări sau de a nu efectua vânzări active ale produselor sau ale tehnologiilor contractuale pe teritorii sau către clienți care nu au fost repartizate exclusiv uneia dintre părți în funcție de specializarea în contextul exploatării;

6) obligația de a refuza satisfacerea cererilor provenind de la clienți de pe teritoriul părților sau de la clienți repartizați altfel între părți în funcție de specializarea în contextul exploatării rezultatelor, care ar vinde produsele contractuale în alte teritorii din interiorul pieței interne;

7) obligația de a restrînge posibilitatea pentru utilizatori sau pentru distribuitori de a obține produse contractuale de la alți distribuitori de pe piața internă.

77. Exceptarea prevăzută la pct.67 nu se aplică următoarelor obligații cuprinse în acordurile de cercetare și dezvoltare:

1) obligația de a nu contesta,

a) după realizarea lucrărilor de cercetare și dezvoltare, valabilitatea drepturilor de proprietate intelectuală deținute de către părți pe piața internă și exploatare în vederea cercetării și dezvoltării, sau

b) după finalizarea acordului de cercetare și dezvoltare, valabilitatea drepturilor de proprietate intelectuală deținute de către părți pe piața internă și care protejează rezultatele cercetării și dezvoltării,

fără a aduce atingere posibilității de a înceta acordul de cercetare și dezvoltare în cazul în care una dintre părți ar contesta valabilitatea unor asemenea drepturi de proprietate intelectuală.

2) obligația de a nu acorda terților licențe de fabricație a produselor contractuale sau de utilizare a tehnologiilor contractuale decât dacă exploatarea de către cel puțin una dintre părți a rezultatelor realizate din cercetarea și dezvoltarea în comun sau din activitățile remunerate de cercetare și dezvoltare este prevăzută în acord și dacă această exploatare are loc pe piața internă față de terți.

78. Acordurile de cercetare și dezvoltare între două sau mai multe părți care se referă la condițiile în care aceste părți efectuează:

1) cercetarea și dezvoltarea în comun a produselor sau tehnologiilor contractuale, precum și exploatarea în comun a rezultatelor respectivei activități de cercetare și dezvoltare;

2) exploatarea în comun a rezultatelor obținute din cercetarea și dezvoltarea produselor sau tehnologiilor contractuale efectuate în comun, în temeiul unui acord încheiat anterior de către aceleași părți;

3) cercetarea și dezvoltarea în comun a produselor sau tehnologiilor contractuale, fără exploatare în comun a rezultatelor lor,

fac obiectul unei exceptări pe categorii doar în cazul în care cota de piață cumulată a părților, la data încheierii acordului, să nu depășească 25% din piețele relevante ale produsului și/sau ale tehnologiei.

79. Acordurile de cercetare și dezvoltare între două sau mai multe părți care se referă la condițiile în care aceste părți efectuează:

1) cercetarea și dezvoltarea remunerată a produselor sau tehnologiilor contractuale, precum și exploatarea în comun a rezultatelor lor;

2) exploatarea în comun a rezultatelor obținute din cercetarea și dezvoltarea remunerată a produselor sau tehnologiilor contractuale, în temeiul unui acord încheiat anterior de către aceleași părți;

3) cercetarea și dezvoltarea remunerată a produselor sau tehnologiilor contractuale, fără exploatarea în comun a rezultatelor lor,

fac obiectul unei exceptări pe categorii doar în cazul în care cota de piață cumulată a părții finanțatoare și a tuturor părților cu care partea finanțatoare a încheiat contracte de cercetare și dezvoltare în privința acelorași produse contractuale sau tehnologii contractuale, la data încheierii acordului, să nu depășească 25% din piețele relevante ale produsului și ale tehnologiei.

80. În cazul în care părțile nu sunt întreprinderi concurente exceptarea prevăzută la pct.67 se va aplica pe toată perioada cercetării și dezvoltării. În cazul exploatării în comun a rezultatelor exceptarea se va aplica pe o perioadă de șapte ani de la data primei introduceri pe piață a produsului sau a tehnologiilor contractuale în cadrul pieței interne.

81. La încheierea perioadei menționate la pct.80, exceptarea continuă să se aplice atît timp cît cota de piață cumulată a părților nu depășește 25% din piețele relevante ale produsului și ale tehnologiei în cauză.

82. Cota de piață se calculează conform art.31 din Lege pe baza datelor corespunzătoare anului calendaristic precedent.

83. Cota de piață deținută de întreprinderile menționate la subpunctul 5) al pct.4 se împarte în mod egal fiecărei întreprinderi care dispune de drepturile sau puterile prevăzute la subpunctul 1) al respectivului punct.

84. Dacă acordul de cercetare și dezvoltare are drept scop doar îmbunătățirea sau perfecționarea produselor existente, această piață cuprinde produsele direct vizate de cercetare și dezvoltare. Cotele de piață pot fi, astfel, calculate pe baza valorii vânzărilor de produse existente.

85. În cazul în care cercetarea și dezvoltarea are drept scop înlocuirea unui produs existent cu un nou produs atunci produsul nou dacă va fi reușit va deveni unul substituent pentru produsele existente. La evaluarea poziției concurențiale a părților și în acest caz este posibil de a fi calculate cotele de piață pe baza valorii vânzărilor de produse existente.

86. Acordurile de cercetare și dezvoltare care au drept scop realizarea unui produs care va crea o cerere complet nouă se consideră acorduri între întreprinderi ce nu sunt concurente. În acest caz cotele pe piață se vor calcula pe baza vânzărilor în condițiile pct.82, după expirarea a șapte ani de la data primei introduceri a produsului pe piață.

87. În cazul tehnologiilor calcularea cotelor de piață se efectuează pe baza cotei fiecărei tehnologii în totalul veniturilor obținute din redevențe de acordarea licenței, care reprezintă cota unei tehnologii pe o piață în care diferite tehnologii concurente sunt protejate de licențe sau pe baza vânzărilor de produse care încorporează tehnologia protejată de licență pe piețele produselor aflate în aval.

88. Dacă cota de piață cumulată a părților, inițial, este mai mică sau egală cu 25%, iar ulterior trece de acest prag și nu depășește 30% exceptarea va fi aplicată pe o perioadă de doi ani calendaristici consecutivi după anul în cursul căruia pragul de 25% a fost depășit pentru prima dată.

89. În cazul în care cota de piață cumulată a părților, inițial, este mai mică sau egală cu 25%, dar pe parcurs depășește pragul de 30%, exceptarea va fi aplicată pe o perioadă de un an calendaristic după anul în decursul căruia nivelul de 30% a fost depășit pentru prima dată.

90. Beneficiul prevăzut la pct.88-89 nu poate fi cumulat astfel încât să depășească o durată de doi ani calendaristici.

91. Consiliul Concurenței va retrage beneficiul exceptării în temeiul art.6 alin.(6) al Legii, conform prezentului Regulament, dacă se va constata îndeplinirea uneia din următoarele condiții:

1) acordul de cercetare și dezvoltare restrânge posibilitatea părților terțe de a realiza activități de cercetare și dezvoltare în domeniul vizat, în condițiile în care cercetarea și dezvoltarea în alte domenii sunt limitate;

2) acordul de cercetare și dezvoltare limitează accesul părților terțe pe piața produselor contractuale;

3) în lipsa motivului justificat părțile nu exploatează în comun rezultatele cercetării și dezvoltării;

4) produsele contractuale nu sunt supuse concurenței pe piața internă sau pe o parte a acesteia;

5) existența acordului de cercetare și dezvoltare restricționează concurența în domeniul inovării și ar elimina concurența efectivă în cercetare și dezvoltare pe o piață dată.

În conformitate cu prevederile art.6 alin.(6) al Legii, retragerea beneficiului exceptării nu are efect retroactiv.

V. ACORDURI DE SPECIALIZARE

Secțiunea 6

Evaluarea acordurilor de specializare în temeiul art.5 alin.(1) din Lege

92. Acordurile de specializare pot conduce la limitare directă a concurenței dintre părți, în special prin:

1) determinarea părților, la un acord de producție în comun, să-și alinieze în mod direct nivelele de producție, calitatea produselor, prețul la care își vinde produsele întreprinderea comună sau alți parametri importanți din punct de vedere ai concurenței;

2) coordonarea comportamentului concurențial al părților în calitate de furnizori, ceea ce duce la creșterea prețurilor sau la scăderea producției, a inovării, a diversității sau a calității produselor, în condiția ca părțile să aibă putere pe piață și piețele să prezinte caracteristici propice unei astfel de coordonări;

3) blocarea cu caracter anticoncurențial a accesului terților pe o piață conexă.

93. Acordurilor de specializare care conțin oricare dintre următoarele elemente: fixarea prețurilor, limitarea producției sau împărțirea pieței sau a grupului de clienți restricționează concurența prin obiect și cad sub incidența art.5 din Lege, cu excepția când:

1) părțile convin asupra producției direct vizate de acordul de producție (volumul de producție și capacitatea unei întreprinderi în comun sau cantitatea convenită de produse care urmează a fi subcontractată), cu condiția ca ceilalți parametri ai concurenței să nu fie eliminați, sau

2) un acord de producție care prevede și distribuția în comun a produselor fabricate în comun include stabilirea în comun a prețului de vânzare exclusiv pentru aceste produse, cu condiția că această restricție să fie necesară pentru fabricarea în comun.

94. Consiliul Concurenței va evalua dacă, în cazurile prevăzute la pct.93, acordul este susceptibil să aibă efecte restrictive în sensul art.5 alin.(1) din Lege.

95. Efectele probabile ale acordurilor de specializare asupra concurenței depind de caracteristicile pieței pe care se încheie acordul, precum și de natura cooperării, de nivelul de acoperire a pieței și de produsul care face obiectul cooperării.

96. Pentru a evalua raportul concurențial dintre părțile acordului urmează a fi definite piețele relevante ale produsului și piața geografică, afectate de cooperare. Un acord de specializare, pe lângă piața produsului care face obiectul acordului poate afecta și comportamentul concurențial al părților pe piețele situate în amonte sau în aval.

97. Dacă o întreprindere deține puterea de piață pe o anumită piață și cooperează cu o întreprindere care ar putea intra pe piață și acordul dat conduce la creșterea puterii de piață a întreprinderii existente, se va considera că acest acord creează probleme de concurență.

98. Reducerea concurenței potențiale creează probleme, în special, dacă la momentul respectiv concurența actuală de pe piața întreprinderii existente este deja scăzută.

99. Acordurile de specializare care includ și funcții de marketing cum ar fi distribuția și marketingul în comun, sunt considerate că prezintă un risc sporit pentru concurență față de acordurile de producție în comun.

Secțiunea 7

Exceptarea acordurilor de specializare în temeiul art.6 alin.(3) din Lege

100. În temeiul art.6 din Lege și în conformitate cu prevederile prezentului Regulament, art.5 alin.(1) din Lege nu se aplică acordurilor de specializare. Prezenta exceptare se aplică în măsura în care astfel de acorduri conțin restricții de concurență care intră sub incidența art.5 alin.(1) din Lege.

101. Exceptarea prevăzută la pct.100 se aplică acordurilor de specializare care conțin dispoziții privind cesionarea drepturilor de proprietate intelectuală sau cesionarea licențelor pentru astfel de drepturi uneia sau mai multor părți cu condiția că aceste dispoziții să nu constituie obiectul principal al acordului ci să fie direct legate de punerea în aplicare a acordurilor de specializare și necesare în acest scop.

102. Exceptarea prevăzută la pct.100 se aplică acordurilor de specializare și în cazul în care:

- 1) părțile acceptă o obligație de cumpărare exclusivă sau o obligație de furnizare exclusivă;
- 2) părțile distribuie în comun produsul de specializare și au obligația de a se abține de a vinde în mod independent produsul de specializare.

103. Exceptarea prevăzută la pct.100 nu se aplică acordurilor de specializare care direct sau indirect în mod independent sau în combinație cu alți factori care se află sub controlul părților au ca obiect oricare dintre următoarele elemente:

- 1) fixarea prețului pentru vânzarea produsului către terți cu excepția stabilirii prețului practicat în cazul clienților direcți privind distribuția în comun;
- 2) limitarea producției și/sau volumului vânzărilor, cu excepția:
  - a) dispozițiilor privind volumul de produse acceptat, în contextul acordurilor de specializare unilaterală sau reciprocă, sau stabilirii capacității și volumului de producție în contextul unui acord de producție în comun;
  - b) stabilirii unor cerințe privind vânzările în contextul distribuției în comun;
- 3) împărțirea pieței sau a clienților.

104. Acordurile de specializare între concurenți fac obiectul unei exceptări pe categorii doar în cazul când cota de piață cumulată a părților nu depășește 20% din piața relevantă.

105. Cota de piață se calculează conform prevederilor art.31 din Lege în baza datelor corespunzătoare anului calendaristic precedent.

106. Cota de piață deținută de întreprinderile menționate la subpunctul 5) al pct.4 se împarte în mod egal fiecărei întreprinderi care dispune de drepturile sau puterile prevăzute la subpunctul 1) al respectivului punct.

107. În cazul în care cota de piață, menționată la pct.104, inițial nu depășește 20%, dar ulterior depășește acest prag fără să depășească 25%, exceptarea prevăzută la pct.100 continuă să se aplice pentru o perioadă de doi ani calendaristici consecutivi, ulteriorii anului în care s-a depășit pentru prima dată pragul de 20%.

108. În cazul în care cota de piață, menționată la pct.104, inițial nu depășește 20%, dar ulterior depășește pragul de 25%, exceptarea prevăzută la pct.100 continuă să se aplice pe durata unui an calendaristic, ulterior anului în care s-a depășit pentru prima dată pragul de 25%.

109. Beneficiul prevăzut la pct.107-108 nu se poate cumula astfel încât să depășească o perioadă de doi ani calendaristici.

110. Consiliul Concurenței poate retrage beneficiul exceptării în temeiul art.6 alin.(6) al Legii, conform prezentului Regulament în cazul în care se constată că nu a fost îndeplinită una din cele patru condiții cumulative prevăzute de art.6 alin.(1) al Legii. În conformitate cu prevederile art.6 alin.(6) al Legii, retragerea beneficiului exceptării nu are efect retroactiv.